

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผลของวิธีการเลือกผู้ตอบ ลักษณะเนื้อหาคำถาม และประเภทของแบบ
สอบถาม ที่มีต่ออัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์

ชื่อผู้เขียน นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพร ปัญญาวิญญูผล ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ณ หาญตระกูล กรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร.บุญส่ง นิลแก้ว กรรมการ

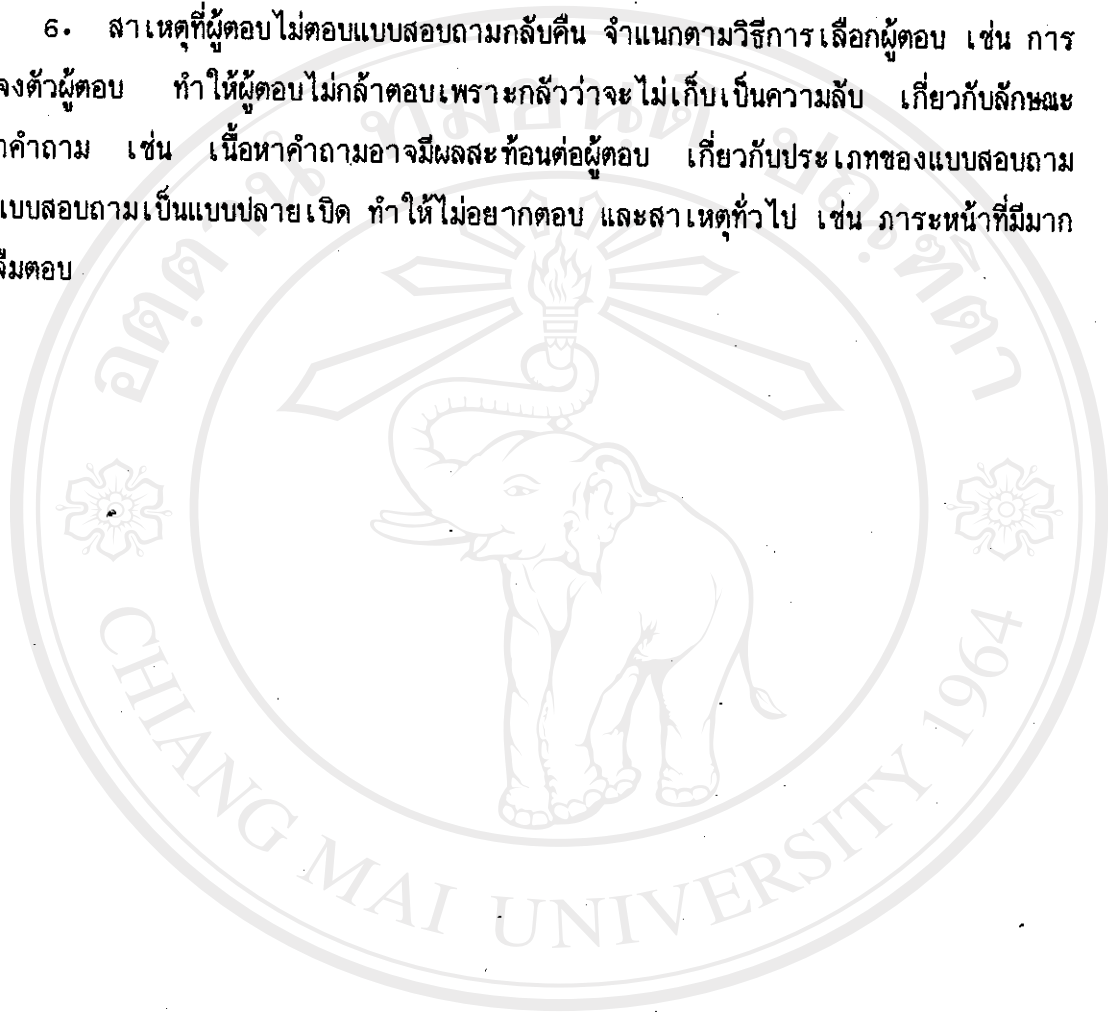
บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของวิธีการเลือกผู้ตอบ (การเจาะจงและไม่
เจาะจงตัวผู้ตอบ) ลักษณะเนื้อหาคำถาม (คำถามที่มีผลสะท้อนและไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ) และ
ประเภทของแบบสอบถาม (แบบปลายปิด แบบปลายเปิด และแบบผสม) ที่มีต่ออัตราการตอบกลับ
ของแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ โดยทำการเปรียบเทียบอัตราการตอบกลับระหว่างการเจาะจง
และไม่เจาะจงตัวผู้ตอบ ระหว่างคำถามที่มีผลสะท้อนและไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ ระหว่างแบบ
สอบถามแบบปลายปิด แบบปลายเปิด และแบบผสม รวมทั้งเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการ
เลือกผู้ตอบ ลักษณะเนื้อหาคำถาม และประเภทของแบบสอบถาม ที่มีต่ออัตราการตอบกลับของ
แบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ และนอกจากนี้ยังศึกษาถึงสาเหตุของการไม่ตอบแบบสอบถามกลับคืน
ของผู้ตอบ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นครู-อาจารย์ ที่ประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติราชการใน
ปีการศึกษา 2534 ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของโรงเรียนในแต่ละอำเภอเป็น
จำนวนทั้งหมด 480 คน โดยจำแนกตามตัวแปรของวิธีการเลือกผู้ตอบ ลักษณะเนื้อหาคำถาม และ
ประเภทของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการวางแผนการวิจัยแบบ $2 \times 2 \times 3$ แฟคทอเรียลสุ่มสมบูรณ์
ได้ทั้งหมด 12 กลุ่มทดลอง ๆ ละ 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 2 เรื่อง คือ เรื่อง "ความคิดเห็นของครูและอาจารย์ที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในโรงเรียนประถมศึกษา" ซึ่งจัดเป็นแบบสอบถามที่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ และเรื่อง "ความคิดเห็นของครูและอาจารย์ที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น" ซึ่งจัดเป็นแบบสอบถามที่ไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ ในแต่ละเรื่องได้สร้างเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ แบบปลายปิด แบบปลายเปิด และแบบผสม แล้วส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปให้กลุ่มทดลองตามตัวแปรที่ได้รับทั้ง 12 กลุ่ม หลังจากนั้นทำการติดตามอีก 2 ครั้ง เมื่อสิ้นสุดระยะการติดตามครั้งที่ 2 ได้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 20 คน อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามนับจำนวนความถี่และคิดเป็นร้อยละ และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ $2 \times 2 \times 3$ แฟคทอเรียลสุ่มสมบูรณ์ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยทดสอบสัดส่วนซี และวิเคราะห์เนื้อหาของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ โดยนับความถี่ ผลการวิจัยพบว่า

1. อัตราการตอบกลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นในทุกๆระยะของการส่งแบบสอบถาม กล่าวคือระยะก่อนการติดตามพบว่า อัตราการตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 44 ภายหลังจากการติดตามครั้งที่ 1 อัตราการตอบกลับเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 55 และภายหลังจากการติดตามครั้งที่ 2 อัตราการตอบกลับเพิ่มขึ้นรวมเป็นร้อยละ 66
2. อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่มีการเจาะจงตัวผู้ตอบ สูงกว่าอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่ไม่เจาะจงตัวผู้ตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่คำถามมีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ สูงกว่าอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามที่คำถามไม่มีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. อัตราการตอบกลับของแบบสอบถามแบบปลายปิด สูงกว่าอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามแบบปลายเปิด และแบบผสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามแบบปลายเปิด สูงกว่าอัตราการตอบกลับของแบบสอบถามแบบผสม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเลือกผู้ตอบกับลักษณะเนื้อหาคำถาม วิธีการเลือกผู้ตอบกับประเภทของแบบสอบถาม ลักษณะเนื้อหาคำถามกับประเภทของแบบสอบถาม และไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสาม

6. สาเหตุที่ผู้ตอบไม่ตอบแบบสอบถามกลับคืน จำแนกตามวิธีการเลือกผู้ตอบ เช่น การเจาะจงตัวผู้ตอบ ทำให้ผู้ตอบไม่กล้าตอบเพราะกลัวว่าจะไม่เก็บเป็นความลับ เกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาคำถาม เช่น เนื้อหาคำถามอาจมีผลสะท้อนต่อผู้ตอบ เกี่ยวกับประเภทของแบบสอบถาม เช่น แบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด ทำให้ไม่อยากตอบ และสาเหตุทั่วไป เช่น ภาระหน้าที่มีมาก ทำให้ลืมตอบ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Effects of the Identification of Subjects, Contents
and Types of Questionnaire on Response Rates for
Mailed Questionnaires

Author Mrs.Ratchanee Pungpanichkul

M.Ed. Research and Statistics in Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Kittiporn Punyapinyophol	Chairman
Assoc.Prof.Daroon Hantrakul	Member
Assoc.Prof.Dr.Boonsong Nilkaew	Member

Abstract

The purpose of this study was to determine the effects of the identification of subjects (specified and non-specified respondent's name), content of the questionnaire (sensitive-item and non-sensitive item) and types of questionnaire (closed-form, open-form and mixed-form) on response rates for mailed questionnaires. The response rates for each main effect were analyzed. The study also determined the interaction effects between the identification of subjects, contents and types of questionnaires on response rates for mailed questionnaires. Last, the study investigated why "nonrespondents" did not return their questionnaires. The sample was 480 Prathom Suksa 5 and 6 teachers in the Chiang Mai office of Primary Education. They were selected using the stratified random sampling technique. The 480 teachers were randomly assigned to the 2x2x3 factorial design in which each cell contained 40 persons.

The questionnaires were constructed using two content areas. The first was "Teachers' opinions towards administrator's behavior on academic affairs in their primary schools." This was considered a sensitive-item questionnaire. The second was "Teachers' opinions on the development of local curriculum." This was considered a non-sensitive item questionnaire. Each content area was designed as closed-form, open-form and mixed-form. The questionnaires were mailed to the 12 experimental groups. Then nonrespondents were sent reminders two times. After the deadline of the second follow-up, 20 "nonrespondents" were randomly selected for interview. The response rates were determined by frequency count and percentage. The analysis of variance of 2x2x3 Completely randomized factorial design was performed. Post hoc pair comparisons were tested by the statistical Z test. Content analysis was used to analyze the interview results.

The results of this study were as follows:

1. The response rate increased after each follow-up reminder. The response rate of the first mailing was 44%. After the first and second follow-up the response rates were 55 and 66 percent, respectively.

2. The response rate for questionnaires which specified the respondent's name was higher than that for the non-specified questionnaires at the .05 level of significance.

3. The response rate for questionnaires which contained sensitive items was higher than that for the non-sensitive items at the .05 level of significance.

4. The response rate of the closed-form questionnaire was higher than that of the open-form and mixed - form questionnaires at the .05 level of significance. The response rate of open-form questionnaires were higher than that of mixed form ones at .05 level of significance.

5. There were no interaction effects between the identification of subjects and content, the identification of subjects and type of questionnaire, and content and type of questionnaire. There was no interaction effect among the three variables.

6. The causes of not answering the questionnaires were grouped by each of the three variables : First, the identification of subjects, such as, the respondent whose name was specified feared that the questionnaire might not be protected their anonymity. Second, content of the questionnaire, such as, the sensitive content of the questionnaire might have negative effect on the respondent. Third, types of questionnaire, such as, the respondent disliked to fill out the open-form. In addition the general cause was such as the respondent forgot to answer because of a heavy work load.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright © by Chiang Mai University

All rights reserved